

Predmet: Informacija o potrebi urgentnog rješavanja problema tekuće nelikvidnosti akcionarskog društva "CRNOGORSKA PLOVIDBA" - KOTOR

Uvaženi,

Crnogorski pomorski sektor suočava se sa izazovima koji zahtijevaju strateško planiranje i prilagođavanje tržišnim uslovima kako bi se obezbijedila dugoročna stabilnost i održivost.

Državne broderske kompanije, BARSKA PLOVIDBA AD Bar (u daljem tekstu: "*Barska plovidba*") i AD "CRNOGORSKA PLOVIDBA" – Kotor (u daljem tekstu: "*Crnogorska plovidba*"), imaju ključnu ulogu u očuvanju pomorske infrastrukture, zapošljavanju pomoraca i povezivanju zemlje s globalnim tržištima.

Broderske kompanije se u značajnoj mjeri oslanjaju na podršku Vlade Crne Gore koja je, u svojstvu garanta kreditnog aranžmana za nabavku brodova, preuzela obavezu plaćanja kreditnih anuiteta prema Exim banci. Vlada Crne Gore je na taj način obezbijedila stabilnost broderskih kompanija u kriznim vremenima, ali je to istovremeno i ograničilo njihovu fleksibilnost i konkurentnost na globalnom tržištu.

Modeli poslovanja zahtijevaju redefinisane, uz poseban fokus na unaprjeđenje operativne efikasnosti i optimizaciju troškova. Niska rentabilnost, visoki troškovi održavanja brodova kao i prilagođavanje promjenama u globalnom transportu, konkurenciji i regulatornim okvirima, samo su neki od izazova sa kojima se suočavaju broderske kompanije.

Usled nemogućnosti otplate duga i pratećih kamata na dug prema Državi, obje broderske kompanije imaju nagomilane finansijske obaveze pri čemu je Crnogorska plovidba posebno osjetljiva na izazove likvidnosti. S tim u vezi, postojeći dug prema Državi i drugim institucijama zahtijeva pažljivo planiranje načina servisiranja istog.

U finansijskim izvještajima Crnogorske plovidbe za 2024. godinu, evidentiran je negativan finansijski rezultat kao i pad ukupnih prihoda za 2,72% u odnosu na 2023. godinu.

Iako je Crnogorska plovidba ostvarila pozitivan finansijski rezultat u 2023. godini, zabilježen je značajan pad prihoda i dobiti u odnosu na prethodni period.

Nakon izuzetno uspješne 2022. godine, u kojoj je ostvaren najveći neto profit od osnivanja Društva (nastao usled naglog rasta cijena vozarina na globalnom tržištu), tokom 2023. godine došlo je do pada prihoda za 35%, te pada operativnog profita za 61%.

Crnogorska plovidba prihode ostvaruje isključivo na osnovu ugovora o najmu dva broda „Kotor“ i „Dvadesetprvi maj“.

Tokom posljednjeg kvartala 2024. godine, zabilježen je pad cijena vozarina na globalnom tržištu, pri čemu Crnogorska plovidba, u planiranom vremenskom okviru, nije uspjela da zaključi nove dugoročne ugovore o najmu brodova čime bi obezbijedila stabilan prihod i nesmetano operativno funkcionisanje.

Imajući u vidu da se zaključenje novih ugovora očekuje tokom avgusta 2025. godine, te da je propušteno ugovaranje većih cijena vozarina, Crnogorska plovidba se suočava sa problemom održavanja tekuće likvidnosti.

Nemogućnost obezbjeđivanja sredstava neophodnih za operativno funkcionisanje Društva može imati nesagledive posljedice po status i imovinu Društva.

Nakon sprovedene analize od strane Ministarstva pomorstva, nedvosmisleno je utvrđeno da je Crnogorska plovidba prezadužena i nelikvidna, te da ista nije u mogućnosti da servisira svoje obaveze.

Ukupan dug ove kompanije prema Vladi Crne Gore iznosi 36,2 miliona €. Takođe, u januaru 2025. godine dospio je i dug po overdraft kreditu Prve banke AD u iznosu od cca 400.000€.

Crnogorska plovidba još uvijek nije izmirila pomenuto dugovanje i ukoliko isto ne izmiri u najkraćem mogućem roku, Prva banka AD će pokrenuti prinudnu naplatu, što bi u konačnom rezultiralo blokadom računa. Takav razvoj događaja neminovno vodi do pokretanja stečajnog postupka.

Imajući u vidu sve finansijske pokazatelje koji ukazuju na visoku prezaduženost te nemogućnost obezbjeđivanja tekuće likvidnosti, Ministarstvo finansija potpuno opravdano nije bilo u mogućnosti da izda saglasnost na produženje overdraft kredita kod Prve banke AD, kao ni saglasnost za novi refinansirajući dugoročni kredit kojim bi se izvršila otplata postojećeg duga po osnovu overdrafta.

Kako bi izbjegli stečaj u kompaniji koja je u 100% državnom vlasništvu, Ministarstvo pomorstva predlaže privremeno rješenje usmjereno na rješavanje trenutne nelikvidnosti Crnogorske plovidbe. Predloženo rješenje obuhvata niz koraka koji su od esencijalnog značaja za izbjegavanje stečaja i obezbjeđivanje sredstava neophodnih za operativno funkcionisanje ovog Društva.

S druge strane, ovim rješenjem, osigurava se održivost poslovanja Crnogorske plovidbe AD, te daje mogućnost Braskoj plovidbi da generiše veće prihode.

U nastavku je dat pregled aktivnosti, kroz model poslovno-tehničke saradnje između dvije broderske kompanije, i to kako slijedi:

1. Barska plovidba preuzima u zakup brodove koji su u vlasništvu Crnogorske plovidbe, a koji su trenutno u najmu i angažovani do septembra 2025. godine, pri čemu će iznos zakupnine biti utvrđen u skladu s važećim tržišnim uslovima;
2. U zamjenu za unajmljene brodove, Barska plovidba će tokom 2025. godine, na ime plaćanja budućih najamnina, avansno i sukcesivno uplaćivati Crnogorskoj plovidbi nedostajuća sredstva do maksimalnog iznosa od 1.000.000,00 €. Avansno uplaćena sredstva, Crnogorska plovidba će koristiti za otplatu overdraft kredita Prvoj banci AD, isplatu zarada i drugih operativnih troškova vezanih za brodove, uključujući troškove goriva, ulja, rezervnih djelova i potrošnog materijala;
3. Svrha obezbjeđivanja sredstava je prevencija blokade računa Crnogorske plovidbe, koja bi, u suprotnom, neminovno dovela do uvođenja stečaja u ovo Društvo;
4. Barska plovidba AD bi preuzimanjem brodova unaprijedila kapacitet za ugovaranje dugoročnih najamnina, čime bi stekla izgledne šanse za generisanje većih prihoda. Takođe, Barska plovidba bi obezbijedila bolje uslove za redovno izmirenje obaveza po osnovu kredita prema Exim banci kao i mogućnost razvoja kapaciteta za otplatu sopstvenog duga prema Državi.

Dug Barske plovidbe prema Vladi Crne Gore iznosi 9.300.000 €, međutim, a poređenja radi, posebno važno je istaći činjenicu da je Barska plovidba, uprkos lošem stanju na globalnom tržištu, uspjela da ugovori najam svojih brodova na period od 12 mjeseci, uz postizanje visoke cijene najma. Na taj način Barska plovidba je obezbijedila tekuću likvidnost i mogućnost servisiranja svojih obaveza.

Takođe, Barska plovidba posjeduje vrijednu imovinu, uključujući staru poslovnu zgradu i poslovni prostor u Beogradu koji nisu ni na koji način valorizovani u posljednjih 20 godina.

S tim u vezi, Barska plovidba planira prodaju odnosnih nepokretnosti do kraja jula 2025. godine.

Sredstva od prodaje nepokretnosti biće namijenjena za otplatu anuiteta prema Exim banci, ili u druge svrhe, a shodno smjernicama Vlade Crne Gore.

Nakon sprovođenja modela poslovno-tehničke saradnje između Crnogorske plovidbe i Barske plovidbe, za očekivati je da poslovanje Barske plovidbe sa 4 broda data u dugoročni najam, dovodi do znatno bolje finansijske pozicije ove kompanije, te generisanja većih prihoda.

Na predloženi način Barska plovidba bi bila u prilici da ubrzano otplaćuje svoj dug prema Državi, te da poboljša svoju poziciju osnovnog kapitala.

Sve prethodno navedeno značajno bi popravilo finansijsko stanje u Barskoj plovidbi AD, kreiralo dugoročnu održivost iste, dok bi Crnogorska plovidba bila u mogućnosti da redovno servisira svoje tekuće obaveze, bez bojazni od pokretanja stečajnog postupka u Društvu.